

Samenvatting resultaten onderzoek

‘Medicijngebruik en effecten op het milieu’

Tussen december 2022 en januari 2023 heeft het AMP-panel deelgenomen aan een vragenlijst van de Universiteit Utrecht over duurzaam medicijngebruik en of patiënten open staan voor het gebruiken van opnieuw uitgegeven medicijnen.

In totaal vulden 6384 patiënten de vragenlijst volledig of gedeeltelijk in. Voor deze samenvatting is een selectie gemaakt van 4000 patiënten (vrouw: 42,4%, man: 57,5%; gemiddelde leeftijd: 70 jaar) die de vragen volledig hebben ingevuld.

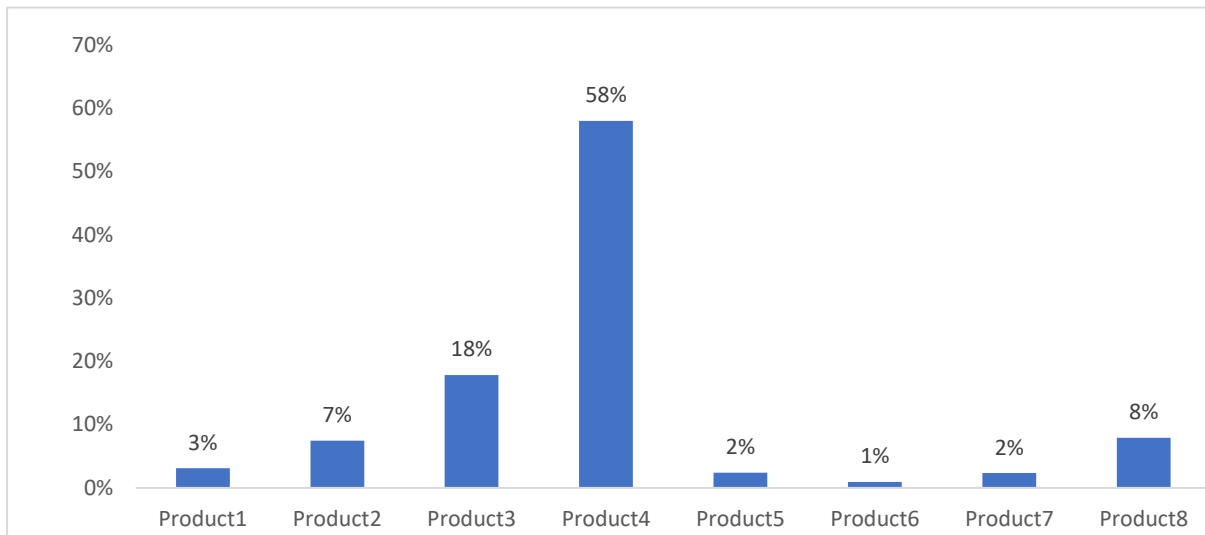
Er werden onder andere acht scenario's voorgelegd in de vragenlijst. In elk scenario moesten patiënten kiezen uit twee medicijnen (producten) die elk drie eigenschappen hebben, namelijk:

1. *Schadelijk of niet schadelijk voor het milieu*
2. *Wel of niet gemakkelijk voor gebruik*
3. *Kost 5 of 10 euro*

In de tabel hieronder staan de acht verschillende voorgelegde producten.

Product	Effecten van het medicijn op het milieu	Gebruiksgemak van het medicijn	Kosten van het medicijn
Product1	Wel schadelijk voor het milieu	Minder makkelijke verpakking	Kost 5 euro
Product2	Niet schadelijk voor het milieu	Makkelijke verpakking	Kost 10 euro
Product3	Niet schadelijk voor het milieu	Minder makkelijke verpakking	Kost 5 euro
Product4	Niet schadelijk voor het milieu	Makkelijke verpakking	Kost 5 euro
Product5	Wel schadelijk voor het milieu	Makkelijke verpakking	Kost 10 euro
Product6	Wel schadelijk voor het milieu	Minder makkelijke verpakking	Kost 10 euro
Product7	Niet schadelijk voor het milieu	Minder makkelijke verpakking	Kost 10 euro
Product8	Wel schadelijk voor het milieu	Makkelijke verpakking	Kost 5 euro

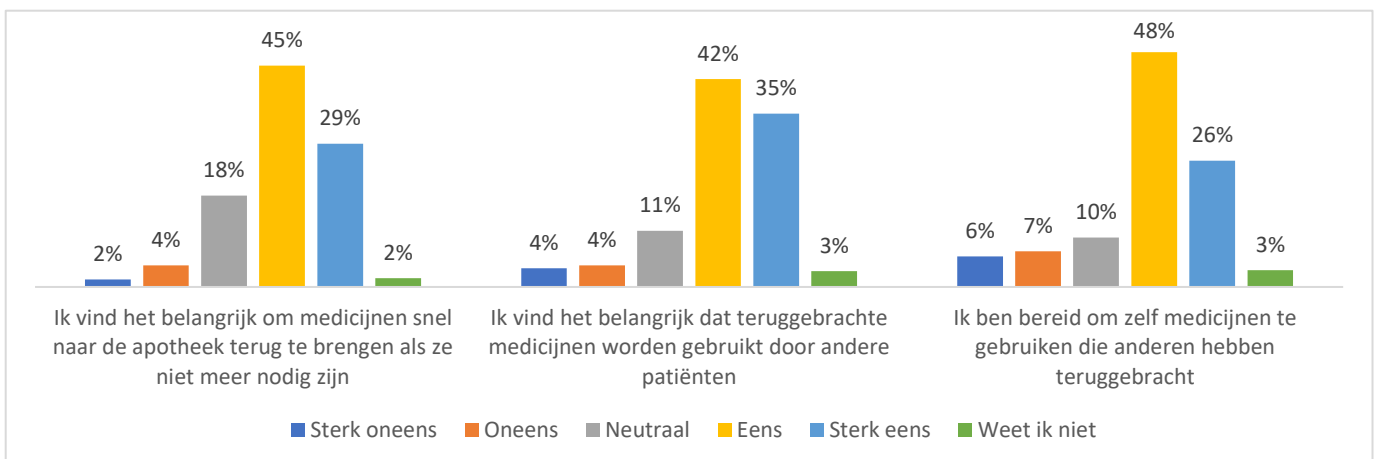
Product 4 werd het meeste als voorkeursproduct gekozen (58%). Product 3 (18%) en product 2 (7%) waren de volgende producten waar de patiënten hun voorkeur aan gaven. Uit de keuze van de patiënten blijkt dat de voorkeur voor lage milieubelasting van een medicijn boven de prijs en het gebruiksgemak staat. Een overzicht van de voorkeur voor alle acht producten is te zien in de figuur hieronder.

Daarnaast is ook gevraagd wat patiënten van belang vinden rond wat met een niet gebruikt medicijn gebeurt. De volgende vraag werd gesteld:

De apotheek krijgt van patiënten vaak medicijnen terug die niet gebruikt zijn. Deze moeten officieel worden vernietigd. Stel dat er niets mis is met deze medicijnen. Ze zijn dus van goede kwaliteit, even effectief en hebben niet meer of andere bijwerkingen. Wat vindt u belangrijk?

Daarbij werden drie stellingen voorgelegd waarbij patiënten konden aangeven in hoeverre ze het met de stelling eens waren. In de figuren hieronder staan de resultaten.

In de figuren is te zien dat de meerderheid van de patiënten het belangrijk vindt om hun ongebruikte medicijnen naar de apotheek te brengen voor veilige vernietiging. Ook vinden de meeste patiënten het belangrijk dat de teruggebrachte medicijnen hergebruikt worden als effectiviteit en veiligheid gegarandeerd is, én is zelfs bereid om deze middelen zelf te gebruiken.

Uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat de meeste patiënten milieubelasting van medicijnen belangrijk vinden en dat medicijnen niet schadelijk moeten zijn voor het milieu. Daarnaast vinden de meeste patiënten dat ongebruikte medicijnen veilig naar de apotheek moeten worden teruggebracht en dat de teruggebrachte medicijnen (als ze veilig en effectief zijn) eventueel opnieuw kunnen worden meegegeven voor gebruik door patiënten. De resultaten van dit onderzoek kunnen een stap zijn richting duurzamere gebruik van geneesmiddelen in de Nederlandse gezondheidszorg.